Αθήνα, 26.10.2026

Δελτίο Τύπου

Afterimages: Αρχεία, Μνήμη, Επανεφεύρεση

Ελληνοπωλονικό κινηματογραφικό πρόγραμμα | Αθήνα και Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2026

Τι συμβαίνει σε μια εικόνα όταν επιζεί πέραν του αρχικού σκοπού για τον οποίο δημιουργήθηκε; Το **Afterimages: Αρχεία, Μνήμη, Επανεφεύρεση** είναι μια επιλογή πολωνικών και ελληνικών ταινιών που επανεξετάζουν το αρχειακό υλικό, από οικογενειακές φωτογραφίες και ερασιτεχνικές ταινίες μέχρι τηλεοπτικές εκπομπές και θεσμικά αρχεία, για να αφηγηθούν νέες ιστορίες γύρω από το τραύμα, την απώλεια και την πολιτική ανατροπή. Το πρόγραμμα αποτελεί μέρος του **Latent Memories (Λανθάνουσες Μνήμες)**, μιας ελληνοπολωνικής πρωτοβουλίας για τα αρχεία και τη μνήμη, που παρουσιάζεται στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Η αρχειακή εικόνα μπορεί να ξεκινά ως ιδιωτικό τεκμήριο ή ως δημόσια ιστορική μαρτυρία. Στα χέρια των κινηματογραφιστών, και οι δύο μορφές μετατρέπονται σε υλικό προς αναδιαμόρφωση. Οι ταινίες του προγράμματος αντλούν από θεσμικά αρχεία, εκπαιδευτικές και επιστημονικές ταινίες, οικογενειακές φωτογραφίες, ερασιτεχνικά φιλμ, τηλεοπτικές εκπομπές, μαρτυρίες και ιστορικό κινηματογραφικό υλικό. Κάποιοι δημιουργοί μεταχειρίζονται προυπάρχοντα πλάνα (found footage), εντάσσοντάς τα σε νέα συμφραζόμενα. Άλλοι διερευνούν τα κενά των οικογενειακών αρχείων και επιχειρούν να ανασυνθέσουν αποσιωπημένες ή χαμένες ιστορίες, σε ορισμένες περιπτώσεις με τη συνδρομή των νέων τεχνολογιών.

Στις ταινίες αυτές τα δημόσια αρχεία συναντούν τις ιδιωτικές συλλογές. Εικόνες που δημιουργήθηκαν για εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς ή τεκμηριωτικούς σκοπούς αποκτούν νέο νόημα. Προσωπικές φωτογραφίες και ερασιτεχνικά φιλμ ενσωματώνονται σε ευρύτερες αφηγήσεις για τη δικτατορία, την οικονομική κρίση, τον εκτοπισμό και το συλλογικό τραύμα. Ένα οικογενειακό στιγμιότυπο μπορεί ξαφνικά να αποκτήσει το βάρος ενός ιστορικού τεκμηρίου. Ένα επίσημο αρχείο μπορεί να αποτελέσει αφετηρία μιας προσωπικής, ανεπίλυτης, ανοιχτής αναζήτησης.

Το πρόγραμμα προσφέρει ένα μεγάλο εύρος παραδειγμάτων του τρόπου με τον οποίο οι μεταστροφές αυτές υλοποιούνται. Στην πολυβραβευμένη μικρού μήκους *Ποιός ήταν εδώ?*, της Εύης Στάμου, εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης καλούνται να συμπληρώσουν τα χάσκοντα κενά που προκάλεσε η Δικτατορία των συνταγματαρχών στην οικογενειακή ιστορία της σκηνοθέτιδας. Η μεσαίου μήκους *Solaris Mon Amour* ανασυνθέτει το μυθιστόρημα του Στάνισλαβ Λεμ (που μετράει ήδη μια διάσημη μεταφορά στη μεγάλη οθόνη δια χειρός Αντρέι Ταρκόφσκι), χρησιμοποιώντας υλικό από εκπαιδευτικές ταινίες του Κρατικού Πολωνικού αρχείου. Η ταινία

The Flowers Stand Silently, Witnessing (βραβευμένη στο Sundance και το IDFA), του Τεό Παναγόπουλου, επανεξετάζει αρχειακά φιλμ με αγριολούλουδα της Παλαιστίνης προκειμένου να εστιάσει στα άτομα που η κάμερα είχε αγνοήσει την πρώτη φορά. Η μικρού μήκους *Grandmamauntsistercat*, (Βραβείο Teddy στο φεστιβάλ Βερολίνου) της Zuza Banasińska's, οικειοποιείται κρατικά επιστημονικά και παιδαγωγικά φιλμ της εποχής του υπαρκτού σοσιαλισμού για να ανατρέψει με παιγνιώδη τρόπο καθιερωμένες παραδοχές σχετικά με την οικογένεια και το φύλο.

Η παράλληλη παρουσίαση πολωνικών και ελληνικών ταινιών αναδεικνύει τόσο τις ομοιότητες όσο και τις διαφορές στον τρόπο με τον οποίο οι δύο χώρες διαχειρίζονται το παρελθόν τους. Οι μεγάλες ιστορικές αφηγήσεις συναντούν την μικροϊστορία, ενώ το found footage συνομιλεί με την προσωπική μαρτυρία. Οι αρχειακές εικόνες, στο σύνολο του προγράμματος σπάνια διατηρούν το νόημα που είχαν αρχικά. Οι δημιουργοί τις μοντάρουν, τις επανερμηνεύουν, τις αμφισβητούν και τις ανασυνθέτουν. Τα κενά, οι σιωπές και οι αντιφάσεις που αυτές εμπεριέχουν γίνονται αναπόσπαστο μέρος των ιστοριών που αφηγούνται οι ταινίες.

Πρόγραμμα προβολών

ΑΘΗΝΑ

Χώρος: ROMANTSO

Πέμπτη 5 Νοεμβρίου

20:00 Ενότητα 1: **Λανθάνουσες Ιστορίες** (56')

- **Grandmamauntsistercat** — σκην. Zuza Banasińska (Πολωνία / Ολλανδία, 2024, 23')
- **Ποιός ήταν εδώ;** — σκην. Εύη Στάμου (Ελλάδα, 2025, 25')
- **Eschaton ad** — σκην. Αντρέας Γατόπουλος (Ιταλία / Ελβετία, 2023, 8')

21:20 – Ενότητα 2: **Φανταστικά παρελθόντα / Παραποιημένα μέλλοντα** (86')

- **Magdalena Hausen: Frozen Time**, σκην. Γιάννης Καρπούζης, Ελλάδα/Γερμανία, 2025, 24'
- **Solaris Mon Amour**, σκην. Kuba Mikurda, Πολωνία, 2023, 47'

Τρίτη 10 Νοεμβρίου

18:30-19:30 **Πάνελ με την υποστήριξη του ΕΚΚΟΜΕΔ: Μια συζήτηση για το Αρχείο, το Σινεμά και τις Νέες Τεχνολογίες** με την συμμετοχή σκηνοθετών/ιδών που συμμετέχουν με τις ταινίες τους στο πρόγραμμα της έκθεσης και εκπροσώπου του προγράμματος AV Fusion του ΕΚΚΟΜΕΔ.

20:00 - Ενότητα 3: **Ακούσιες μαρτυρίες** (105')

- **The flowers stand silently, witnessing** — σκην. Τεό Παναγόπουλος (Ελλάδα / ΗΒ / Παλαιστίνη / Λίβανος, 2024, 17')

- **The Big Chief**, σκην. Tomasz Wolski, Πολωνία/ Ολλανδία/ Γαλλία, 2025, 88’

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Χώρος: Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Παρασκευή 20 Νοεμβρίου

18:30 – Ενότητα 1: **Λανθάνουσες Ιστορίες** (56’)
- **Grandmamauntsistercat** — σκην. Zuza Banasińska (Πολωνία / Ολλανδία, 2024, 23’)
- **Ποιός ήταν εδώ;** — σκην. Εύη Στάμου (Ελλάδα, 2025, 25’)
- **Eschaton ad** — σκην. Αντρέας Γατόπουλος (Ιταλία / Ελβετία, 2023, 8’)

20:00 – Ενότητα 2: **Φανταστικά παρελθόντα / Παραποιημένα μέλλοντα** (86’)
- **Magdalena Hausen: Frozen Time**, σκην. Γιάννης Καρπούζης, Ελλάδα/Γερμανία, 2025, 24’
- **Solaris Mon Amour**, σκην. Kuba Mikurda, Πολωνία, 2023, 47’

Τετάρτη 25 Νοεμβρίου

19:00 - Ενοτητα 3: **Μνημονικοί Κανόνες** (125’)
- **Hidden / Ukryte** — σκην. Monika Kotecka (Πολωνία, 2026, 22 min)
- **Amnesia Diaries** — σκην. Στέλλα Θεοδωράκη (Ελλάδα, 2012, 103 min)

Όλες οι ταινίες είναι με ελεύθερη είσοδο και ελληνικούς υπότιτλους. Κράτηση θέσης: https://latentmemories.art/

Επιμέλεια κινηματογραφικού προγράμματος: Michał Matuszewski, Δημήτρης Παναγόπουλος, Pietro Radin

Διοργάνωση: Monster Mind Studio, Interferences

Συνεργάτες: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, ξενοδοχείο Vergina (Θεσσαλονίκη)

Χώροι διεξαγωγής:

- **Αθήνα:** Romantso, Αναξαγόρα 3
- **Θεσσαλονίκη:** Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης & Ταινιοθήκη, Αποθήκη Α, Προβλήτα Α

Με την υποστήριξη του **Υπουργείο Πολιτισμού και Εθνικής Κληρονομιάς της Δημοκρατίας της Πολωνίας,** στο πλαίσιο του προγράμματος «Προώθηση του Πολωνικού Πολιτισμού στο Εξωτερικό 2026»

Με την υποστήριξη και υπό την αιγίδα του **Υπουργείου Πολιτισμού της Ελλάδας**

Με την υποστήριξη του **Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας- ΕΚΚΟΜΕΔ**

Επικοινωνία για τον Τύπο:

Pietro Radin (Ελλάδα) — radin.piet@gmail.com

Michał Matuszewski (Πολωνία) — m.matuszewski@uw.edu.p